

Uradna otvoritev koroškega centra za ravnanje z odpadki – KOCEROD

START OF OPERATION OF WASTE MANAGEMENT CENTRE KOCEROD
IN KOROŠKA REGION

dr. Maša IGNJATOVIĆ, IEI d.o.o.

KLJUČNE BESEDE: KOCEROD, CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI, MISLINJSKA DOBRAVA, ODLAGALIŠČE PREOSTANKA ODPADKOV ZMES

KEYWORDS: KOCEROD, WASTE MANAGEMENT CENTRE, MISLINJSKA DOBRAVA, LANDFILL OF PRE-TREATED WASTE ZMES

POVZETEK:

V avgustu 2015 je začelo obratovati odlagališče obdelanih odpadkov Zmes. Izdano uporabno dovoljenje in zagon odlagališča predstavljata uspešen zaključek več kot desetletje trajajoče kalvarije projekta KOCEROD. Projekt je bil zasnovan v obliki dveh podprojektov: izgradnje Koroškega centra za ravnanje z odpadki na lokaciji Mislinjska Dobrava (Občina Slovenj Gradec), kjer so objekti obdelave in izgradnje omenjenega odlagališča preostanka odpadkov Zmes (Občina Prevalje). Projekt pokriva ravnanje z odpadki v 12 občinah (Črna na Koroškem, Dravograd, Mežica, Mislinja, Muta, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Slovenj Gradec in Vuzenica) z okrog 74.000 prebivalci.

ABSTRACT:

In August of 2015, the landfill of pre-treated waste called Zmes has started to operate. Issuing of the operating license and the start of operation of the landfill represent a successful conclusion of more than a decade-long project called KOCEROD. The project consists of two parts: the construction of Koroška waste management centre at the Mislinjska Dobrava site (Municipality Slovenj Gradec), where the processing facilities are located; and the regional landfill Zmes in Municipality Prevalje. The project covers the management of waste of 12 municipalities (Črna na Koroškem, Dravograd, Mežica, Mislinja, Muta, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na

Koroškem, Ribnica na Pohorju, Slovenj Gradec in Vuzenica) with around 74,000 inhabitants.

S svečano otvoritvijo v oktobru 2015 je projekt KOCEROD – Koroški center za ravnanje z odpadki (vključno z odlagališčem Zmes) – po več kot desetih letih dočkal svoj zaključek.

Začetki projekta segajo v leto 2003, ko je 12 občin Koroške regije skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor (MOP) podpisalo medobčinsko pogodbo o vzpostavitvi enotnega sistema gospodarjenja z odpadki in izgradnji ter o obratovanju centra za ravnanje z odpadki.

Do leta 2008 je potekala priprava vseh vrst dokumentacije, ki je vključevala študije za izbor lokacije, spremembo prostorskih planov, vso projektno dokumentacijo za center in odlagališče, poročila o vplivih na okolje, dokumentacijo vloge za pridobitev sredstev Kohezijskega sklada in razpisno dokumentacijo, na podlagi katere so bili izvedeni razpisi za gradnjo, nadzor in obveščanje. Po podatkih naročnika je pri pripravi te dokumentacije sodelovalo več kot 30 izvajalcev, največ del pa je ob regionalni razvojni agenciji za Koroško – RRA – opravil prav Institut za ekološki inženiring, ki je bil pozneje izbran tudi za glavnega projektanta tehnoloških objektov in naprav ter hkrati za pripravljavca dokumentacije za pridobivanje okoljevarstvenih dovoljenj.

Čeprav so bile že spomladi leta 2009 podpisane pogodbe z izvajalci del (Primorjem d.d. za gradnjo, Hidroinženiringom d.o.o. za nadzor in Agencijo Imeldo d.o.o. za obveščanje) in je bil za izvedbo gradbenih del predviden rok blizu treh let, so aktivnosti potekale veliko dlje od načrtovanega. V letu 2011, po popolni nelikvidnosti (in kasnejšem stečajju) glavnega izvajalca del, je moral naročnik sam reševati vsa odprta vprašanja z več kot 64 podizvajalci in v dogovoru s stečajnim upraviteljem sam s projektom tudi nadaljevati.

Vse nedokončane obvezanosti je od izvajalca del prevzela novoustanovljena družba, in sicer KOCEROD, družba za ravnanje z odpadki, d.o.o., ki so jo v letu 2011 ustanovile občine investitorke.

V letu 2012 so na lokaciji Mislinjska Dobrava že začeli s poskusnim obratovanjem in ga v letu 2013 tudi uspešno zaključili.

Projekt odlagališča Zmes, vključno s čistilno napravo, je bil prav tako zaključen v letu 2013, vendar so se tam, za razliko od Mislinjske Dobreve, pojavile velike težave s pridobitvijo okoljevarstvenega dovoljenja. Agencija RS za okolje dovoljenja ni hotela izdati, ker je v 300-metrskem pasu od roba odlagališča stalno prebivalo okrog 15 ljudi. Čeprav je imel naročnik tekom projekta obljube večih vlad, da bo v Uredbo o odlaganju odpadkov vnesen odpustek oz. prehodno obdobje, je v letu 2013 takratni minister za kmetijstvo in okolje jasno povedal, da odlagališče ne bo smelo začeti z obratovanjem, dokler se ljudje ne bodo izselili.

Maja 2014 so bili iz 300-metrskega pasu izseljeni še zadnji prebivalci. Občina Prevalje jim plačuje najemnino in stroške bivanja na drugih lokacijah, še vedno pa imajo ti ljudje pravico do 24-urnega opravljanja kmetijske dejavnosti na svojih kmetijah. Institut za ekološki inženiring je vlogo za izdajo dovoljenja na ARSO predal še isti mesec, torej maja 2014. Po več kot letu dni se je postopek premaknil tudi na sami agenciji in 22. 6. 2015 je bilo okoljevarstveno dovoljenje za odlagališče Zmes izdano. Od avgusta 2015 tako obratuje tudi odlagališče, s čimer so v skladu z odločbo OP/ROPI o dodelitvi pomoči iz EU Kohezijskega sklada in njenimi dopolnitvami pravočasno, do roka 31. 8. 2015, zaključili vse s pogodbo načrtovane obveznosti na projektu KOCEROD. Stroški gradnje, vključno z nadzorom in obveščanjem, so znašali 19.557.703,90 EUR, od tega je 65,36 % prispeval EU Kohezijski sklad, 12 % proračun RS in 22,64 % 12 občin Koroške regije v deležu glede na število prebivalcev.

KOCEROD – objekti za obdelavo odpadkov na lokaciji Mislinjska Dobrava vključujejo:

- *kompostarno/mehansko biološko obdelavo - MBO (kompostarna kapacitete 3.000 t/leto; MBO 19.000 t/leto) za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov,*
- *sortirnico (kapacitete 5.000 t/leto) za naknadno ročno sortiranje ločeno zbranih frakcij papirja, kartona, plastike in kovin. Odbrane, čistejšje frakcije, se na koncu zbalirajo in pripravijo za transport pooblaščenim zbiralcem in predelovalcem oz. odstranjevalcem.*
- *demontažo kosovnih odpadkov (kapacitete 3.000 t/leto), kjer se kosovnim odpadkom odvzamejo upora-*

Slika 1: Vhod v center s tehtnico in upravnim objektom (vir: M. Ignjatović)

bljive sestavine in predajo pooblaščenim zbiralcem in predelovalcem oz. odstranjevalcem,

- *večnamensko zaprto skladiščno halo,*
- *spremljajočo infrastrukturo (delavnice za vzdrževanje objektov in garaže delovnih strojev, elektronska mostna tehtnica, parkirišča za osebna in dostavna vozila, upravni objekt, bazen za izcedne vode, bazen za požarno vodo, plato za strukturni material, trafo postaja z dizel agregatom, vrečasti filter) in*
- *rekonstrukcijo obstoječe ceste/križišča z magistralno cesto in dovozne ceste do objektov predelave v dolžini 1.321 m.*

Na otvoritvi smo se lahko prepričali, da gre za vzorno načrtovan, izveden in predvsem vzdrževan center, ki si ga je vredno ogledati. S svojimi urejenimi zelenimi površinami, ki jih mestoma prekinjajo nasadi zelišč, gredice z jagodami in okrasnimi rastlinami ter urejenimi ribniki, polnimi zlatih ribic in lokvanjev, center prej spominja na urejeno nakupovalno središče kot na center za ravnanje z odpadki. Posebej zanimiv je tudi objekt ponovne uporabe, imenovan »Odpadno – ponovno uporabno«, ki je v celoti zgrajen iz odpadnih materialov, gradili pa so ga zaposleni sami. Zunanje stene so iz ostanka granitnih kock, zloženih v mreže,

Slika 2: Okrasni ribnik in zelene površine pred objektom kompostarne in MBO (vir: M. Ignjatović)

Slika 3: Center ponovne uporabe (vir: M. Ignjatović/B. Rajh)

notranje stene pa iz odpadnih gum, ali obložene z lesom odpadnih palet. Okna, ki so zastekljena s premišljeno zloženimi odpadnimi steklenicami, dajejo ob sončnem vremenu občutek pravih cerkvenih vitražev. V tej zgradbi bodo delavci Koceroda zbirali in za ponovno uporabo hranili stvari, ki jih bodo izločili iz mase odpadkov kot zanimive ali še uporabne, namenjena pa bo tudi poučni predstavitvi ob obisku otrok ali drugih obiskovalcev centra.

Posebej moramo poudariti, da gre zasluga za urejenost centra in domislice glede zasaditev in ureditev predvsem zaposlenim v centru, pod vodstvom direktorja mag. Ivana Plevnika, ki od samih začetkov vodi ta projekt, ga usmerja preko vseh ovir, hkrati pa mnogokrat sam poprime za orodje in kaj uredi, dogradi, ali pa vsaj mimogrede opleve vrtniček z jagodami.

Na drugi lokaciji, lokaciji Zmes, se nahaja odlagališče preostanka odpadkov s celotno zmogljivostjo odlaganja 108.000 m³ (113.700 ton), kjer se odložijo vsi preostanki po obdelavi odpadkov. Zanimivo je, da je to odlagališče prvo tovrstno odlagališče v Sloveniji, kjer bodo odloženi izključno že obdelani odpadki. Odlagališče med drugim vključuje:

- vhod s tehniko in upravni objekt,
- sistem za zajem in izrabo odlagališčenega plina,
- skladišče zavrženih odpadkov,
- sistem za zajem in čiščenje izcednih, industrijskih, onesnaženih padavinskih in komunalnih odpadnih vod (s čistilno napravo za izcedne vode, pralno ploščadjo, ponikovalnimi jaški, bazenom za požarno in izcedno vodo, nepretočno greznico ...).

Za potrebe odlagališča je bila izvedena tudi ureditev obstoječe dovozne ceste za potrebe transporta na odlagališče in ureditev železniškega prehoda.

Zaključek

Projekt je končno zaključen. Seveda smo na poti do uspešnega zaključka naleteli na mnoge težave in zaplete. Vendar mislim, da smo danes, ko stojimo na omenjenih lokacijah, lahko upravičeno ponosni vsi, ki smo kakor koli pripomogli k uresničitvi tega velikega projekta. Težave so pozabljene, mi pa se bomo spominjali predvsem uspešnega minulega sodelovanja s sedanjim upravljavcem – KOCEROD, družbo za ravnanje z odpadki d.o.o., in upali na še kakšna sodelovanja v prihodnosti.

Viri

1. Okoljevarstveno dovoljenje (MOP – ARSO, št. 35407- 8/2014 – 13, z dne: 22. 06. 2015)
2. Regijski center za ravnanje z odpadki Koroške – KOCEROD, projektna dokumentacija: IDZ, IDP, PGD (izdelal IEI, d.o.o., št. projekta: 6D – N01.812)
3. Načrt odlaganja odpadkov (IEI, d.o.o., št. projekta: o8240.o8, maj 2014)
4. Elaborat o določitvi vplivnega območja (IEI, d.o.o., št. projekta: o8240.10, maj 2014)
5. Načrt ravnanja z odpadki (IEI, d.o.o., št. projekta: o8240.o4, marec 2015)
6. Predlog načrta zapiranja odlagališča (IEI, d.o.o., št. projekta: o8240.o9, marec 2015)
7. Spletna stran KOCEROD (<http://ko-cerod.si/>)

Slika 4: Odlagališče Zmes (vir: http://boa.czp-vecer.si/vecer2000/20150717/7495313_1-300.jpg)